

URO/0Q12-Didaktika francouzského jazyka

Státní závěrečná zkouška z didaktiky cizích jazyků má ústní podobu a probíhá v českém jazyce. Zkouška je rozdělena na teoretickou a praktickou část, přičemž v teoretické části student zodpoví vylosovanou teoretickou otázku a v části praktické bude vyzván, aby např. zanalyzoval konkrétní výukovou situaci, navrhl vhodné řešení dané výukové situace, prezentoval své zkušenosti z praxe či komentoval vybranou sekci ze sebehodnotícího nástroje používaného v průběhu praxe, a to v návaznosti na téma vybrané teoretické otázky a s pomocí podkladů připravených komisí. Praktická část zkoušky tedy doplňuje část teoretickou a tematicky na ní navazuje.

1. Teoretická část: Didaktika cizího jazyka: vymezení předmětu studia a základních pojmů. Vztah DCJ k ostatním disciplínám (psychologie, pedagogika, lingvistika). Autoři, publikace, časopisy, platformy.

Praktická část: Využití poznatků z psychologie, pedagogiky, lingvistiky v reálné výuce.

2. Teoretická část: Cíle a zásady vyučování cizím jazykům. Koncepce a projekty výuky CJ v evropském kontextu. SERR pro jazyky, referenční úrovně a jejich základní popis.

Praktická část: analýza konkrétních příkladů textů a autentických dokumentů odpovídajících různým úrovním SERR.

2. Teoretická část: Cíle a zásady vyučování cizím jazykům. Koncepce a projekty výuky CJ v EU a ČR, kurikulární a legislativní dokumenty. Referenční úrovně ve vztahu k rámcovým vzdělávacím programům, klíčové kompetence, mezipředmětové vztahy, průřezová témata.

Praktická část: Analýza očekávaných výstupů na základě konkrétních dokumentů RVP ve vztahu k rozvoji a výuce cizího jazyka – francouzštiny.

3. Teoretická část: Kurikulární dokumenty a jejich vztah k výuce cizích jazyků v českém školském prostředí. RVP, klíčové kompetence a průřezová témata, mezipředmětové vztahy ve výuce cizích jazyků. Koncepce jednotné maturitní zkoušky.

Praktická část: návrh aktivit v hodině cizího jazyka zaměřených na konkrétní očekávaný výstup průřezového tématu.

4. Teoretická část: Historie výuky cizích jazyků do 20. století: přehled a analýza metod.

Praktická část: Rozbor metod na základě ukázek dobových učebnic francouzštiny.

5. Teoretická část: Výukové metody 20. století. Promítání lingvistických modelů do didaktiky výuky CJ. Alternativní metody.

Praktická část: Rozbor metod na základě ukázek dobových učebnic francouzštiny.

6. Teoretická část: Charakteristika výuky v postmetodickém období, komunikativní přístup současné koncepty a strategie ve výuce cizích jazyků.

Praktická část: Analýza lekce ze současné učebnice francouzštiny, návrh koncepce výukových jednotek.

7. Teoretická část: Jazyk a kultura: interkulturní kompetence, sociolingvistická kompetence, prostředky pro rozvoj těchto kompetencí, využití autentických materiálů, literárních textů, atp.
Praktická část: Návrh metodického zpracování na základě předložených autentických francouzských dokumentů.

8. Teoretická část: Cizí jazyk pro specifické účely. Stanovení cílů, cílové skupiny, výuka odborné slovní zásoby (RVP SOV), stanovení klíčových kompetencí. Programování, výběr materiálů, systém hodnocení.

Praktická část: Rozbor problematiky na základě předložené části/lekce z odborné učebnice francouzštiny.

9. Teoretická část: Receptivní řečové činnosti: poslech. RVP, referenční úrovně. Teoretické a praktické aspekty nácviku: zásady, principy a úskalí prezentace/fixace. Aktivity rozvíjející poslech s porozuměním. Typologie chyb, problematika hodnocení.

Praktická část: Rozbor a návrh metodického zpracování a typologie aktivit série transkriptů poslechu různé úrovně.

10. Teoretická část: Receptivní řečové činnosti: čtení. RVP, referenční úrovně. Teoretické a praktické aspekty nácviku: zásady, principy a úskalí prezentace/fixace. Aktivity rozvíjející čtení. Typologie chyb, problematika hodnocení.

Praktická část: Rozbor a návrh metodického zpracování a typologie aktivit série transkriptů poslechu různé úrovně.

11. Teoretická část: Produktivní řečové činnosti: písemný projev a písemná interakce. RVP, referenční úrovně. Druhy písemného projevu. Referenční úrovně. Teoretické a praktické aspekty nácviku: zásady, principy a úskalí prezentace/fixace. Typologie chyb, problematika hodnocení.

Praktická část: Rozbor a návrh metodického zpracování a typologie aktivit na základě přeložených aktivit z vybraných učebnic francouzštiny.

12. Teoretická část: Produktivní řečové činnosti: ústní projev a ústní interakce. RVP, referenční úrovně. Druhy písemného projevu. Referenční úrovně. Teoretické a praktické aspekty nácviku: zásady, principy a úskalí prezentace/fixace. Typologie chyb, problematika hodnocení.

Praktická část: Rozbor a návrh metodického zpracování a typologie aktivit na základě přeložených aktivit z vybraných učebnic francouzštiny.

13. Teoretická část: Jazyková kompetence gramatická. RVP, referenční úrovně. Teoretické a praktické aspekty nácviku: zásady, principy a úskalí prezentace/fixace. Typologie chyb, problematika hodnocení. Metody výuky gramatiky.

Praktická část: Analýza předložených žákovských prací z hlediska gramatické kompetence s ohledem na různé úrovně, návrh systému hodnocení – obecně i s ohledem na hodnocení u maturitní zkoušky.

14. Teoretická část: Jazyková kompetence lexikální. RVP, referenční úrovně. Teoretické a praktické aspekty nácviku: zásady, principy a úskalí prezentace/fixace. Typologie chyb, problematika hodnocení.

Praktická část: Analýza předložených žákovských prací z hlediska lexikální kompetence s ohledem na různé úrovně, návrh systému hodnocení – obecně i s ohledem na hodnocení u maturitní zkoušky.

15. Teoretická část: Jazyková kompetence fonologická. Teoretické a praktické aspekty nácviku: zásady, principy a úskalí prezentace/fixace. Typologie chyb, problematika hodnocení. Slovní projev učitele.

Praktická část: Analýza předložených textů z hlediska gramatické kompetence s ohledem na různé úrovně, návrh nácviku výslovnosti, rozbor specificky obtížných aspektů.

16. Teoretická část: Otázka postavení mateřského jazyka v hodinách CJ. Výhody a nevýhody používání MJ. MJ z hlediska využití mediačních řečových činností. Chybová analýza, interlingva – teoretické a praktické aspekty. Překlad.

Praktická část: Analýza předložených žákovských prací z hlediska mechanismů chyby, interference a interlingvy, rozbor specificky obtížných aspektů francouzské gramatiky/lexika a návrh řešení.

17. Teoretická část: Hodnocení řečových aktivit a jazykových kompetencí. Typologie hodnocení (holistické, analytické, sumativní a formativní, kriteriální a normativní). Autonomní hodnocení a jeho nástroje.

Praktická část: Analýza předložených žákovských prací a návrh různých druhů hodnocení s ohledem na úroveň, kompetenci a specifika žáka.

18. Teoretická část: Učebnice cizího jazyka – analýza, hodnocení učebnic. Učebnice základního typu. Typologie, analýza a hodnocení doplňkových výukových materiálů. Kritéria výběru učebnice.

Praktická část: Analýza předložené učebnice či učebnice známé z vlastní praxe, příp. jejich srovnání.

19. Teoretická část: Plánování a řízení výuky cizích jazyků. Vytváření plánu, zohlednění potřeb skupiny. Organizační formy výuky. Typologie aktivit. ICT. Řešení nejčastějších problémů, zásady úspěšné interakce a efektivní komunikace.

Praktická část: Na základě předložené učebnice návrh týdenního učebního plánu.

20. Teoretická část: Projektová a problémová výuka cizích jazyků, diferencované vyučování, výuka heterogenních skupin. ICT. Řešení nejčastějších problémů, zásady úspěšné interakce a efektivní komunikace.

Praktická část: Návrh projektu na základě zadání tématu a specifík cílové (heterogenní) skupiny žáků.